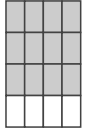

Od „nije mu ništa“ može biti svašta

Medij - Rubrika: DANAS - Sport
Datum: Čet, 16/12/2021
Površina članka: 545cm2
Strana: 27

Zemlja: Srbija
Autor: O. Nikolić
Deo: 1/1

PROF. DR KARDIOHIRURG MILJKO RISTIĆ ZA DANAS O SVE ČEŠĆIM I OZBILJNIJIM SRČANIM PROBLEMIMA FUDBALERA

Od „nije mu ništa“ može biti svašta

- Nedovoljna kontrola zdravlja igrača, njihovo nehumano opterećivanje obavezama ili doppingovanje dovode do srčanog zastoja ili iznenadne srčane smrti

Sve učestaliji, teži, pa i fatalniji srčani problemi fudbalera zbuduju samo površne pratioce sporta, bez uvida u sve zamke ove prenaporne i preunosne igre. Oni što vladaju materijom, poput prof. dr Miljka Ristića, kardiologa i kardiohirurga sa višedecenijskim stažom u srpskom fudbalu, odlično poznaju korene pomenute problematike i užasavaju se (ne)činjenja ljudi u kopačkama i odgovornih za njihovo zdravlje.

- Više je uzroka sve češćeg srčanog zastoja kod fudbalera i svaki je važan. Prvi i osnovni razlog je nedovoljno česta i kvalitetna kontrola, na čemu,

Za obaveznu doping kontrolu: Dr Miljko Ristić

Foto: Nenad Konradović

inače, Zdravstvene komisije FIFA i UEFA konstantno insistiraju prikom predavanja po nacionalnim Savezima, na žalost stopiranih u vreme pandemije. Klubovi su početna karijka u tom lancu, a naši često štede na brizi o ljudima od čijeg rada žive. Niželigaši, prvenstveno. Pritisnuti besparicom, često između angažovanja

lekaru i kupovine dresova ili kopački izaberu drugo. U boljem slučaju uzmu fizioterapeuta, čija obučenost nije ista kao lekarska. Dešava se i da ne obave dva obavezna velika medicinska pregleda, pre početka polusezona, a vidoa sam i zdravstvene potvrde sa pečatom veterinaru. Ima tu i propusta klupskih doktora. Morali bi da prisustvuju svakom treningu i uvek, pre povratka ekipe u svlačionici, provere svacije stanje. Jedno obično „Kako si?“ može da predupredi mnoge probleme, ako se adekvatno i odmah reaguje na svaku primećenu i prijavljenu promenu. I treneri bi morali da budu svesniji njihove uloge. Ne sme se dešavati da lakonski prelaze preko lekarove reči sa „Nije mu ništa, toliko puta je igrao po snegu, vrućini, pod temperaturom, sa injekcijama...“ - počinje razgovor za Danas doskorašnji predsednik Medicinske komisije Fudbalskog saveza

Srbije, zabrinut zbog činjenice da je duboka starost pokojnog fudbalskog golmana Srđana Mrkušića i matronca Franja Mihalića samo izuzetak u poraznoj statistici prosečne nedugovečnosti srpskih sportista.

Naš sagovornik zalaže se za što strože kontrole, jer „ni automobil se ne troši isto kada stalno vozi u prvij ili trećoj brzini, ide ili ne ide na tehnički pregled“, mada ne krije da je nešto i do regulative ove oblasti.

- Prema našem Zakonu o sportu, potvrdu o zdravstvenom stanju sportiste mogu da izdaju samo lekari sportske medicine, iako oni nisu specijalizovani za srčane probleme. Paradoksalno, ali kardiolozi i kardiolozi mogu biti samo konsultovani. I tu mogu da se dese opasni prevodi, jer nije isto nedektovati ortopedski i srčani problem.

Ono na šta i klubovi teško mogu da utiču, barem ne sami, jeste dehumanizacija sporta. Fudbala naročito, jer se oko igre 11 na 11 vrti ogroman novac i preko nje prelamaju razni geopolitički interesi.

- Studije su pokazale da se fudbaleri najčešće povređuju između 75. i 90. minuta meča, kada umor počinje da utiče na stabilnost trčanja, na primer. Nevolja je što se radi o dugotrajnom i akumuliranom umoru, jer su širenja državnih liga, njihovo preplitanje sa stranim takmičenjima, neizmenečne klupske i reprezentativne obaveze, doveli do toga da igrači više klase godišnje odigraju 50, 75, pa čak i sto utakmica. I srce trpi od tolikih napora. Preterano trošenje spada u faktore rizika nastanka srčanog zastoja.

Prema rečima doktora Ristića, sa više od 15.000 izvedenih operacija na srcu, krvnim sudovima na opšto, ab-

dominalnoj i endokrinog hirurgiji, ni igrači nisu nevin i naivni u ovoj priči.

- Jednom sam gledao kako je igrač pred utakmicu sasuo tri bočice kapi za nos, ne zato što „Stalno nešto šmrkće“ kao što mi je rečeno, nego što zna za stimulatívno dejstvo efedrina. Više se priča o doping skandalima u biciklizmu, rvanju, atletici... generalno, u individualnim sportovi-

► Pritisnuti besparicom, klubovi često između angažovanja lekara i kupovine dresova ili kopački izaberu drugo. Dešava se i da ne obave dva obavezna velika medicinska pregleda, a vidoa sam i zdravstvene potvrde sa pečatom veterinaru

ma nego u kolektivnim. Svake godine FIFA i UEFA štampaju knjižicu sa spisikom od 500 zabranjenih stimulatívni sredstava, ali ih igrači ne dobijaju, ne uzimaju ili ignorišu. Misle, na primer, da mogu na svoju ruku koristiti diuretike, kao srčani bolesnici koji imaju problemima sa izmokranjem, nesvesni da im to u nekom trenutku može oštetiti srčani mišić. Ili da alkoholom slave pobeđe, mada su već uzeli neku od problematičnih supstanci, pošto ta loša kombinacija, takode, može imati posledice. Njihovo edukovanje moglo bi sprečiti različite zdravstvene probleme, pa i iznenadnu srčanu smrt - kaže prof. dr Ristić, koji bi voleo da postoji doping kontrola posle svakog domaćeg fudbalskog susreta kao što je to slučaj sa onima pod okriljem UEFA i FIFA.

O. Nikolić

Defibrilator na terenu spasava život

Da se slede uputstva FIFA i UEFA, tj. ne brkaju prioriteta, svaki tim bi na svakom meču imao i malu spravicu od kolosalne važnosti u trenucima životne ugroženosti igrača.

- Defibrilator može da stane u ruku, radi na baterije, ne košta više od 300 evra, a kao prva pomoć posle gubitka svesti usled srčanog zastoja može spasiti život, jer svaki izgubljeni minut nosi rizik od smrti ili oštećenja mozga. Postojao je čak predlog da pomoćne sudije, kao što proveravaju da li su obe mreže cele, čekiraju lekarske torbe, tj. vide ima li defibrilatoru u njima. U vreme Mišela Platinića, FSS je pozajmljivao skup materijal za obuku domaćih lekara, koji su sa tim papirima, potpisanim od strane predsednika UEFA, mogli da rade po klubovima, ali i na krizerima i kojekude.